

fundet sig i at bære denne Byrde i saa lang en Tid. Det undrer mig, at de Herrer, som ere saa vel inde i Statistiken, kunne sige, at man kunde lægge en større Byrde paa Hartkornet, at Hartkornet ikke trænger til denne Vindring, thi de veed jo meget vel, at der fra Landet foregaar en stadig Indvandring navnlig til Kjøbenhavn for ikke at tale om den stadige Udvandring til den anden Verdensdel. Det er en Kjendsgjerning, at Landbruget er det, som lønner sig aller flettest, at det giver de aller færreste Procenter, og at det kun kan gaa, fordi Landboerne ere saa sparsommelige og nøjsomme i hele deres Levevis. Det forekommer mig netop, at man skulde hjælpe til, at denne stærke Indvandring til Byerne og Kjøbenhavn kunde noget standse, og da i Særdeleshed Udvandringen til den anden Verdensdel. Det skulde man lette ved at gjøre Stillingen mere rentabel for Landboerne, og da der her foregaar et lille bitte Skridt paa den rigtige Vej til Fordel for Kjøbstæderne og Landbruget, som især er haardt betrængt, kan jeg ikke Andet end glæde mig over, at man faar dette lille Skridt gjort. — Det ærede Medlem hvælede meget ved, at Udgifterne til Kjøbenhavns Sindsfygevæsen ere saa overmaade store, og at de ere forholdsvis mindre paa Landet. Det skal det ærede Medlem dog ikke tage som et absolut sikkert Bevis for, at Udgifterne virkelig ogsaa faktisk ere større for Kjøbenhavn. Det kan ligge i, at Priserne f. Ex. for 2den og 1ste Klasse Patienter ere ansatte paa en anden Maade for Kjøbenhavn end for det øvrige Land. Man ser efter de Oplysninger, som foreligge, at for det øvrige Land betales der for 1ste og 2den Klasse Patienter saaledes, at Udgifterne ere dækkede, det forlanges slet ikke for Kjøbenhavn i samme Grad, og der er desuden ogsaa andre Grunde. Der er saaledes mange Sindsfyge paa Landet og i Kjøbstæderne, der ikke komme paa de officielle Anstalter, men opholde sig paa Afdelinger af Sygehuse og Hospitaler eller gaa hjemme, det er en Forskjel, der bevirker den paafaldende Afstand mellem Sindsfygeudgifterne i Kjøbenhavn og det øvrige Land. Dertil kommer naturligvis ogsaa, at man i Kjøbenhavn er meget ivrig for strax at sende de Sindsfyge paa en Anstalt, det kan ialtsald formodes, da de have Anstalten saa nær, og da det her i Byen er mere besværligt at have dem hjemme. Jeg skal minde om, at Kjøbenhavn hidtil har haft store, store Fordele derved, navnlig at det selv har styret sin Anstalt, hvorimod vi, Kjøbstæderne og Landet, have udredet Udgifterne og ladet Staten styre Anstalterne. Det er en Begunsti-

gelse, som Kjøbenhavn har havt paa dette Omraade som paa mange andre. Nu bliver Forholdet, forekommer det mig, ikke særlig slem for Kjøbenhavn, thi Forholdet bliver jo, at Statskassen udreder en Del af Pengene til Kjøbenhavns Sindsfygevæsen, som den herefter selv faar Lov til at styre. Den faar, som sagt, selv Lov til at styre, medens Staten faar Lov til at betale en god Del deraf, og det er ikke ganske normalt. Man har saa ofte anket over, at der bevilgedes Penge til Ting og Institutioner, hvorpaa Regjeringen og Lovgivningsmagten ikke havde nogen Indflydelse, og her bevilge vi nu herefter Penge til Kjøbenhavns Sindsfygevæsen, som Kjøbenhavns Kommune faar fuld Frihed til selv at styre. Jeg antager, at Kjøbenhavns Kommune sætter saa stor Pris paa Selvstyre, at det er af den Grund, at den grumme nødig vil give denne Magt fra sig, som den har havt saa længe, men som vi have savnet, medens vi have havt den Forret at skulle udrede Udgifterne. I en anden Henseende kan man ogsaa sige, at der ster en Lempelse overfor Kjøbenhavn, idet Kjøbenhavn hidtil i Virkeligheden har været med til at bidrage til Sindsfygevæsenet eller den almindelige Statskasse gennem rentefri Forskud, og det bliver ikke Tilfældet nu. (Fingerlev: Det har ikke meget at sige.) Nei, det har ganske vist ikke meget at sige, men jeg erindrer om, at det er en Ting, der nu ophæves. Jeg vil i det Hele taget mene, at man skulde gaa videre ad den Vej, her er betraadt, derved, at alle Abnormanstalterne gif over til at blive Statsanstalter. Jeg veed meget vel, at det er Tilfældet for Blindeinstituttet, og tilbids for Døvstummeinstituttets Vedkommende, idet Staten der udreder Halvdelen af Udgifterne. Jeg vilde ønske, at det maatte blive saa, at Kommunerne kunde blive fri for at udrede den anden Halvdel til Abnormvæsenet. Det er imidlertid muligt, naar man kommer til at overveie alle de forskjellige Abnormanstalters Stilling, at man da overhovedet kommer til at gaa ind paa en noget anden Reform. Der er saaledes uregtelig noget Mærkeligt i, at de uheldbredelige Idioter f. Ex. fortere under Kultusministeriet, hvorimod Sindsfygeanstalterne fortere under Justitsministeriet, thi Skjeldet er vistnok meget vanskeligt at drage mellem de uforbederlige og aldeles uheldbredelige Idioter, som slet ikke kunne modtage nogen Oplærelse eller Opdragelse, og de uheldbredelige. Denne Grøndse er sikkerlig nok vanskeligt at drage, og jeg vilde finde det rimeligt, at den uheldbredelige Klasse af Idioter blev samlet paa en Anstalt, som kom til at fortere under Justitsministeren, men jeg skal